

Γιατί ο Άγιος Γεώργιος θεωρείται προστάτης των στρατιωτικών;

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Γεώργιος ο Τροπαιοφόρος](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Ο Άγιος Γεώργιος, Μεγαλομάρτυς, Ταξιάρχης, Καλλίνικος και Τροπαιοφόρος είναι ο κατεξοχήν στρατιωτικός Άγιος.

Σύμφωνα με τον ψευδο-Κωδινό στη [βυζαντινή] αυλική εθιμοτυπία ένα έμβλημα που παρίστανε τον Άγιο Γεώργιο έφιππο μεταφερόταν στην πομπή ξεχωριστά από αυτά των τεσσάρων μεγάλων στρατιωτικών μαρτύρων, Δημητρίου, Προκοπίου και των δύο Θεοδώρων.

«Ο Festugiere (Γάλλος Βυζαντινολόγος), συσχετίζει σωστά αρκετές από τις επεμβάσεις του Αγίου για να σώσει ανθρώπους με τη στρατιωτική του θέση όπως το γνωστό θαύμα της διάσωση της πριγκίπισσας από τον δράκο. Εξίσου γνωστή είναι όμως και η διάσωση του νέου από τη Μυτιλήνη. Ο άγιος Γεώργιος είχε σώσει και άλλους αιχμαλώτους όπως έναν νεαρό Παφλαγόνα και το γιο ενός στρατηγού, τον Λέοντα, καθώς επίσης και αιχμαλώτους που βρίσκονταν στα χέρια των Σαρακηνών και Βουλγάρων.

Ο Festugiere προσθέτει σε αυτά τα θαύματα [στρατιωτικού ενδιαφέροντος] την

επέμβαση του Αγίου Γεωργίου προκειμένου να σώσει τη ζωή ενός αλόγου που είχε τραυματιστεί στη μάχη ως απάντηση στις προσευχές του στρατιώτη μπροστά από την εικόνα του Αγίου στο ιερό του στη Λύδα, και την νεκρανάσταση ενός στρατιώτη του οποίου οι δολοφόνοι είχαν παρακινηθεί από την επιθυμία να ληστέψουν τα χρήματα που ο στρατιώτης μετέφερε. Αυτά τα περιστατικά υπενθυμίζουν ότι οι στρατιώτες είχαν μία συγκεκριμένη προτίμηση για τον Άγιο.»

«Παρόλο που υπάρχουν στοιχεία για την απεικόνιση του Αγίου ως πολεμιστή πριν από την εικονοκλαστική περίοδο ο αριθμός των αναπαραστάσεών του ως πολεμιστή αυξάνουν σημαντικά μετά την εικονομαχία κυρίως στην Καππαδοκία στην οποία οι στρατιωτικοί Άγιοι λατρεύονταν ιδιαίτερα. Εικονίζονταν τόσο ως προστάτης των στρατιωτών όσο και ως κατεξοχήν κατακτητής του κακού.

Τοποθετούνταν σε προεξέχουσες θέσεις όπως στις εισόδους των ναών ή μπροστά στο ιερό, ακόμη και στην ασίδα.»

«Οι αλλαγές στην εικονογραφία του Αγίου [από βυζαντινός αξιωματούχος σε βυζαντινό πολεμιστή] συμπίπτουν με τις αλλαγές στην έννοια του Αυτοκράτορα ο οποίος κατά τη διάρκεια του απογείου της βυζαντινής αυτοκρατορίας από τη βασιλεία του Νικηφόρου Φωκά (963-969), του Ιωάννη Τζιμισκή (969-976) και Βασιλείου Β΄ (976-1025) απέκτησε τη νέα ποιότητα του στρατιωτικού θάρρους και ο οποίος δοξάζονταν στο πεδίο της μάχης.»

«Αναμφίβολα η εξέλιξη της λατρείας του Αγίου οφείλει πολλά στην υιοθέτησή του ως προστάτη από τους βυζαντινούς αυτοκράτορες. Παρόλο που δεν ήταν αμετάβλητη πρακτική, γίνονταν συνήθως εντυπωσιακές χορηγίες είτε για να παροτρύνουν τον Άγιο Γεώργιο να προστατέψει τους άνδρες για τους οποίους ήταν υπεύθυνοι στην μάχη είτε ως ανταμοιβή που το είχε πράξει ήδη. Τέτοια συναισθήματα εκφράζονται στον Κανόνα που συνέταξε ο Γεώργιος Σκυλίτζης στον οποίο ζητείτε η αρωγή του Αγίου προκειμένου να βοηθήσει τον αυτοκρατορικό στρατό να κερδίσει τη νίκη ενάντια στους Σκύθες, Πέρσες και βαρβάρους.»

«Το Praecepta Militaria [μεσοβυζαντινό στρατιωτικό εγχειρίδιο], που συνήθως αποδίδεται στον Νικηφόρο Φωκά, προέβλεπε να λέγονται προσευχές από τους στρατιώτες καθημερινά, πρωί και βράδυ, με αυστηρές ποινές για όσους δεν συμμετείχαν. Είναι ενδιαφέρον ότι αυτός ο ιδιαίτερα επιτυχημένος στρατηγός αντιμετώπιζε τις θρησκευτικές πρακτικές στον στρατό τόσο σοβαρά, καθώς αυτός ήταν υπεύθυνος που η εικόνα του ευγενή ιππότη εισήλθε στην βυζαντινή γραμματεία.»

«Οι Διόσκουροι παρέχουν ένα αρχαίο προηγούμενο παρέμβασης στη μάχη.

Πολέμησαν με τους Ρωμαίους στη μάχη της λίμνης Regillus και ανήγγειλαν τη νίκη ξεδιψώντας τα άλογα τους στο σιντριβάνι του Δία στη Ρώμη. Οι Απόστολοι Ιωάννης και Φίλιππος αναμείχθηκαν στη μάχη με το μέρος του Αυτοκράτορα Θεοδοσίου ως έφιπποι σε λευκά άλογα. Ο Άγιος Ανδρέας επίσης παρενέβη προς όφελος της πόλης της Πάτρας, της οποίας εξάλλου ήταν ο πολιούχος, καθώς και ο Άγιος Δημήτριος και Θεόδωρος. Ωστόσο ο Άγιος Γεώργιος παρενέβαινε πιο συχνά, όχι όμως απαραίτητα μόνος και ούτε μόνο υπέρ των Βυζαντινών. Η παρέμβασή του να σώσει τη ζωή του [στρατηγού] Δομνητσίου, ανιψιού του αυτοκράτορα Φωκά (602-610), αναφέρθηκε παραπάνω [το βυζαντινό στράτευμα είχε πέσει σε ενέδρα των Περσών]. Είχε επίσης παρέμβει υπέρ του Νικηφόρου Φωκά το 961, πριν γίνει αυτοκράτορας, στην πολιορκία του Χάνδακα, μαζί με τους Αγίους Δημήτριο, τους δύο Θεοδώρους και τον Αρχάγγελο Μιχαήλ. Παρενέβη πάλι υπέρ του Ανδρόνικου Β΄ στον οποίο είχε υποσχεθεί την νίκη όταν ο αυτοκράτορας προσευχόταν γονατιστός μπροστά σε μία εικόνα του έφιππου Αγίου έξω από το παρεκκλήσι της Θεοτόκου της Νικοποιοῦ (.).»

«Ο Άγιος Γεώργιος υιοθετήθηκε από τους Σταυροφόρους και κυρίως από τους Άγγλους. Ο Εδουάρδος Γ΄ τον ανακήρυξε εθνικό προστάτη στην θέση των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Οι Άγγλοι των επικαλέστηκαν εναντίον των Γάλλων στον πόλεμο των 100 χρόνων. Ο Άγιος βοήθησε τον Αλέξανδρο Νέφσκυ, Μεγάλο Δούκα του Νόβγκοροντ, εναντίον των Σουηδών το 1240 και εναντίον των Τευτόνων ιπποτών το 1242.»

«Στα τελευταία χρόνια της Βυζαντινής αυτοκρατορίας ο Άγιος Γεώργιος χρειάστηκε περισσότερο ως προστάτης εναντίον στους κατακτητές παρά ως σύμμαχος σε μια μάχη που πιθανώς να κατέληγε σε νίκη. Αυτό εξηγεί τον τεράστιο αριθμό προστατευτικών αναπαραστάσεων στους υστεροβυζαντινούς ναούς. Αυτές ήταν πολυάριθμες στην Τρανσυλβανία όπου ο αυτόχθων ορθόδοξος ρουμανικός πληθυσμός επιζητούσε προστασία εναντίον των καθολικών Ανδεγαυών, καθώς και στην Κρήτη η οποία ήταν υποτελής στην Βενετία από το 1204 έως το 1669.»

«[Μετά τη λατινική και τουρκική κατάκτηση οι Έλληνες] χρειάζονταν πάνω από όλα προστασία από τους κατακτητές. Η προστατευτική λειτουργία των στρατιωτικών αγίων έγινε πάλι επίκαιρη.

Παρουσιάζονται σε αμέτρητες αναπαραστάσεις, κυρίως στις προσόψεις ή στις εισόδους των ναών. Αυτές οι εικόνες ήταν απλά πορτραίτα αλλά ένας δημοφιλής εικονογραφικός τύπος ήταν αυτός του Αγίου Γεωργίου που σκοτώνει έναν εχθρό ή ένα αντιπαθητικό τέρας. Αυτό χρησίμευε ως ένας γλωσσικός κώδικας: στη θέση του τέρατος εννοούνταν οι Τούρκοι.»

Ο στρατός ξηράς πενθεί

Το ΓΕΣ με διαταγή ακυρώνει όλες τις εκδηλώσεις που είχαν προγραμματιστεί να εκτελεστούν την Κυριακή 23 Απριλίου ημέρα του Εορτασμού του Προστάτη του Στρατού Ξηράς ...Πλην Πυροβολικού!

Σύμφωνα με την Ανακοίνωση - Διαταγή του ΓΕΣ: «Ενημερώνουμε ότι, λόγω του τριήμερου πένθους των Ενόπλων Δυνάμεων, ο εορτασμός του Αγίου Γεωργίου θα πραγματοποιηθεί με την τέλεση του θρησκευτικού τελετουργικού μόνο, χωρίς επιδείξεις οπλικών συστημάτων και μέσων και με την παρουσία μόνο του προσωπικού των Στρατοπέδων»!

Πηγή: briefingnews.gr